

- 9) protokołu zajęcia autorskiego prawa majątkowego i prawa pokrewnego lub prawa własności przemysłowej/ zawiadomienia o zajęciu prawa własności przemysłowej, stanowiący załącznik nr 9 do rozporządzenia;
- 10) zawiadomienia o zajęciu udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia;
- 11) zawiadomienia o zajęciu pozostałych praw majątkowych, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia;
- 12) protokołu zajęcia i odbioru ruchomości, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1339 oraz z 2018 r. poz. 1004).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łuńko

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uzasadnienie

Potrzeba wydania rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania wzorów dokumentów stosowanych przez administracyjne organy egzekucyjne w egzekucji należności pieniężnych do zmian ujętych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druki senackie nr 899 i 899A). Przepisy tej ustawy przewidują między innymi zmiany przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz. U. poz. 2491) oraz ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 62). Istotne modyfikacje dotyczą między innymi nowelizacji przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 i 1356) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Przepisy ustawy – Prawo bankowe, zmienione ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, wprowadzają z dniem 1 lipca 2018 r. pojęcie „rachunku VAT”, który będzie prowadzony dla rachunków rozliczeniowych prowadzonych dla tego samego posiadacza. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT oraz na rachunku rozliczeniowym, w wysokości odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług, wskazanej w komunikacie przelewu, będą wolne od zajęcia na podstawie sądowego i administracyjnego tytułu wykonawczego, dotyczącego egzekucji innych należności niż podatek od towarów i usług. Natomiast ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych wprowadziła z dniem 30 kwietnia 2018 r. instytucję blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego polegającą na czasowym uniemożliwieniu dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku podmiotu kwalifikowanego prowadzonym przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową i korzystania z tych środków. W związku z powyższym zmiany uległy zasady dokonywania zajęć wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego i ich realizacji w związku z blokadą dokonywaną przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. W obecnym stanie prawnym zasadą jest niemożność dokonania zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego będącego przedmiotem blokady, z wyjątkiem dochodzonych w trybie egzekucji administracyjnej należności podatkowych i celnych oraz w przypadku przejęcia, w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, egzekucji zasądzonych alimentów i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzonej tytułem odszkodowania oraz wynagrodzenia ze stosunku pracy wraz z zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od dokonywanych wypłat - do wysokości nieprzekraczającej kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847, z późn. zm.). Zatem w przypadku skierowania zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego będącego przedmiotem blokady na poczet innych niż ww. należności, zajęcie nie zostaje dokonane. Organ egzekucyjny po upadku bądź uchyleniu blokady jest zobowiązany do ponownego skierowania zajęcia do banku. Obecnie ustawa o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz

niektórych innych ustaw wprowadza zmiany ww. przepisów, które mają wyeliminować wątpliwości w zakresie możliwości dokonywania zajęć wierzytelności z rachunku bankowego w okresie trwania blokady tego rachunku. Zgodnie z przepisami tej ustawy zajęcie dokonane w okresie trwania blokady rachunku na poczet innych niż ww. należności będzie realizowane po upływie terminu, uchyleniu, bądź upadku blokady. Uchwalone regulacje zakładają, że takie zajęcie będzie traktowane na równi z zajęciami skierowanymi do banku przed ustanowieniem blokady rachunku. W opinii projektodawcy brak jest uzasadnienia dla ponownego zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego po upadku blokady. Jednocześnie zrezygnowano z możliwości realizacji zajęć wierzytelności z rachunku bankowego na poczet należności celnych i podatkowych dokonanych w okresie trwania blokady. Należności te mogą być uiszczane z zablokowanego rachunku bankowego na podstawie postanowienia Szefa KAS (art. 119zz i 119zza ustawy – Ordynacja podatkowa), zatem brak jest uzasadnienia dla powielania możliwości uregulowania tych należności (na podstawie postanowienia i zajęcia). Ponadto zmodyfikowano przepisy dotyczące informowania organu egzekucyjnego przez bank o braku możliwości realizacji zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego. Zgodnie z przepisami ww. ustawy w przypadku przedłużenia blokady przez Szefa KAS bank poinformuje o przyczynie wstrzymania realizacji zajęcia, tj. blokadzie rachunku. Natomiast w przypadku zajęcia wierzytelności rachunku bankowego skierowanego do banku w okresie blokady rachunku bankowego ustanowionej na podstawie art. 119zv § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa bank zgodnie z ogólnymi przepisami dotyczącymi zajęć poinformuje o przeszkodzie w realizacji zajęcia. W konsekwencji, w okresie blokady ustanowionej na 72 godziny bank nie będzie miał podstawy do informowania o przyczynie braku możliwości realizacji zajęcia (blokadzie rachunku). Celem powyższej zmiany jest zapewnienie, że organ egzekucyjny nie uzyska informacji o blokadzie rachunku bankowego, jeżeli blokada ta nie zostanie przedłużona postanowieniem Szefa KAS wydanym na podstawie art. 119zw § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Projekt rozporządzenia obejmuje również zmiany dostosowujące do nowelizacji art. 80 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadzone ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1004). Ustawa ta przewiduje, że bank, jako dłużnik zajętej wierzytelności, będzie zobligowany do przekazania zajętej kwoty organowi egzekucyjnemu na pokrycie egzekwowanej należności albo zawiadomienia organu egzekucyjnego o przeszkodzie w dokonaniu wpłaty, w tym również o nieprowadzeniu rachunku bankowego zobowiązanego po upływie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu. Dotychczasowe przepisy przewidywały wywiązanie się przez bank z ww. obowiązków w terminie nakładał ww. obowiązki w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu.

Projektowane wzory dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych obejmują również zmiany polegające na dostosowaniu tych wzorów do regulacji art. 56b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Projektowane zmiany umożliwią organom egzekucyjnym prawidłowe wypełnianie wzorów dokumentów w sytuacji, gdy w odniesieniu do podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego dla jednej należności pieniężnej zastosowanie znajdą różne stawki odsetek. Jednocześnie, w celu dokonania zmian w tym samym zakresie, trwają prace legislacyjne związane z nowelizacją rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie

wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej (nr 712 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów).

Ponadto we wzorach dokumentów uwzględniono zmiany doprecyzowujące, wynikające z przepisu art. 114 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny. (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.), który z dniem 1 maja 2016 r. wprowadził nowy rodzaj odsetek – odsetki za zwłokę od należności celnych.

Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący i ujednolicający zastosowaną we wzorach dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych terminologię.

Mając powyższe na uwadze we wzorach dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych, przygotowanych na wzór obowiązujących zawiadomień i protokołów (załączniki nr 1-11 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w egzekucji należności pieniężnych – (Dz. U. poz. 1339, z późn. zm.)) wprowadzono odpowiednie zmiany. Załącznikom nr 3a-11 nadano kolejną numerację nadając im odpowiednio nr 4-12. We wszystkich wzorach zaktualizowano publikatory powoływanych aktów prawnych. Jednocześnie ujednolicono zastosowaną terminologię zastępując wyrażenia „wypełnia się” i „wpisuje się” sformułowaniem „podaje się”. Dokonano również zmian doprecyzowujących rodzaj odsetek odpowiednio poprzez rozszerzenie katalogu odsetek wskazanego w załącznikach nr 5, 8, 9 i 12 oraz doprecyzowanie odnośnika dotyczącego rodzaju odsetek w załącznikach nr 1-3, 6-7 i 10-11. Ponadto, we wszystkich wzorach dokumentów uzupełniono uwagi objaśniające sposób wypełniania wzorów dokumentów poprzez doprecyzowanie lub dodanie odpowiednich objaśnień oznaczonych cyfrą rzymską. Niezależnie od powyższego wzory dokumentów stanowiące załączniki nr 1-4, 6-7, 10-11 uzupełniono o pouczenie dla dłużników zajętej wierzytelności w zakresie sposobu opisywania poleceń przelewu kierowanych do organu egzekucyjnego w sytuacji zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową – przelew taki będzie zawierał oznaczenie: „ZBIEG”. Przekazywanie przez bank takiej informacji jest niezbędne do prawidłowego przyporządkowania uzyskanych kwot przez organy egzekucyjne.

Jednocześnie wzór zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego (załącznik nr 3) uzupełniony został ponadto o katalog informacji – pouczenie dla banku w zakresie dotyczącym sposobu realizacji zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego w okresie blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego dokonanej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Jednocześnie zamieszczono pouczenie w zakresie dotyczącym realizacji zajęcia wierzytelności z rachunku rozliczeniowego i prowadzonego do niego rachunku. Jednocześnie – w związku z projektowanymi zasadniczymi zmianami art. 81 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – we wzorze zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego na poczet należności podatkowych, celnych i innych należności pieniężnych (załącznik nr 4 stanowiący dotychczasowy załącznik nr 3a) zmieniono tytuł załącznika nadając mu brzmienie: „Zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego na poczet należności z tytułu podatku od towarów i usług i innych należności

pieniężnych”. Ponadto wprowadzono zmiany w bloku „dane dotyczące dochodzonych należności” poprzez usunięcie z kolumny: „rodzaj należności głównej” wierszy nr 2 „inna należność podatkowa” i 3 „należność celna”. Jednocześnie uszczegółowiono sposób wypełniania tej kolumny w odnośniku nr 6. W uwagach dotyczących sposobu wypełniania zawiadomienia doprecyzowano nazewnictwo zastępując wyrazy: „pozycje” wyrazami „wiersze”. Dokonano również zmian w katalogu informacji – pouczenie dla banku w zakresie objętym zmianami. Podkreślenia wymaga, że organ egzekucyjny w przypadku dokonywania zajęcia na poczet należności pieniężnych innych niż podatek od towarów i usług będzie mógł zastosować wzór zawarty w załączniku nr 3 bądź w załączniku nr 4, w zależności od tego, który ze wzorów jest obsługiwany przez stosowany przez ten organ system teleinformatyczny. Zarówno wzór określony w załączniku nr 3, jak i nr 4, zawiera zmiany dotyczące wezwania organu egzekucyjnego kierowanego do banku. W tym celu przeredagowano wezwanie do banku usytuowane przed tabelą przeznaczoną na ujęcie tytułów wykonawczych oraz doprecyzowano wezwanie do banku na stronie drugiej wzorów zawiadomienia.

We wzorach zawiadomień stanowiących załączniki nr 6 i 11 dokonano zmian doprecyzujących wezwanie dłużnika zajętej wierzytelności.

Dokonano jednocześnie zmian we wzorze protokołu zajęcia i odbioru ruchomości (załącznik nr 12). Mianowicie, w celu usprawnienia pracy poborców skarbowych, powiększono miejsce przeznaczone do oznaczenia wierzyciela, dodano wiersze w tabeli przeznaczonej na ujęcie tytułów wykonawczych oraz dodano i powiększono wiersze w tabeli dotyczącej wyszczególnienia i opisu zajętych ruchomości. Jednocześnie uporządkowano kolejność poszczególnych bloków i adnotacji. Zgodnie bowiem z art. 98 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zajęcie ruchomości następuje przez wpisanie jej do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego, natomiast pod dozór można oddać jedynie zajęte ruchomości, stosownie do art. 100 § 2 tej ustaw. Zatem poszczególne bloki i pola wzoru powinny odzwierciedlać kolejność dokonywanych czynności związanych z zajęciem ruchomości. W zakresie dokonanych zmian doprecyzowano również objaśnienia dotyczące wypełniania wzoru protokołu.

Projektowane zmiany umożliwią zgodne z przepisami prawa wykonywanie czynności przez administracyjne organy egzekucyjne oraz ułatwią dłużnikom zajętych wierzytelności wywiązywanie się z nałożonych na nich obowiązków. Wprowadzane rozwiązania z załącznikami nr 3 i 4 zapewnią również rozliczenie uzyskanych środków pieniężnych w sposób jednakowy, zarówno po stronie dłużnika zajętej wierzytelności, jak i po stronie organu egzekucyjnego.

W rozporządzeniu wskazano jako dzień wejścia w życie rozporządzenia dzień następujący po dniu ogłoszenia. Termin ten podyktowany jest wejściem w życie przepisów wprowadzających pojęcie „rachunku VAT”, jak również bliskim terminem wejścia w życie zmian ujętych w ustawie o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw oraz zmian dokonanych ustawą o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw oraz zmian dokonanych ustawą o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. Ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją temu na przeszkodzie.

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą dotyczyły administracyjnych organów egzekucyjnych, zobowiązanych oraz dłużników zajętej wierzytelności, którymi w przypadku zajęć wierzytelności z rachunku bankowego są banki bądź spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Nie będą natomiast miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców (w tym mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców), jak również na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w szczególności na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Nie istnieje również konieczność przedstawiania projektowanego rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Opracowała:
Monika Wielądek główny specjalista, tel. 694 40 05
Wydział Egzekucji Administracyjnej
w Departamencie Systemu Podatkowego